

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΕΝΤΟΥΑΡΝΤ ΣΜΙΘ

ΤΟ «ΚΟΛΠΟ ΤΟΥ ΓΚΑΓΚΣΤΕΡ,,

ΚΥΡΙΟΙ, φώναξε θριαμβευτικά ο γέρω Μπόμπ, χαϊδεύοντας μ' ικανοποίηση τη χρυσή αλυσίδα του ρολογιού του που ήταν απλωμένη στην κοιλιά του. Το διάβολο κι' αν έχετε βοηθό απόψε θα σ'α κερδίσω. Δεν έχει πειρά να με κλέβετε στα χαρτιά. Τ' ακούσατε ; Θα κερδίσω !

— Τρανκουίλιτάδ, σενιόρ ! του απάντησαν με αξιοπρέπεια οι δυο Ίσπανοί Έμποροι. Μη σ'α παρασύρει ο θυμός σας και σ'α κάνει να ξεχνάτε την ευγενική καταγωγή σας.

— Κ' έσού, Σολομών, συνέχισε ο γέρω Μπόμπ χωρίς να προσέξει στις διαμαρτυρίες τους, έσύ, διαβολοεβραίο, πάψε να μαρ'α τις τρίχες του μουστακιού σου και να χώνης τα χέρια σου στη μύτη σου. Απόψε θα γίνη σοβαρό παιχνίδι. Άνοιξε λοιπόν τα μάτια σου και πρό πάντων άφησε τις ταγκουινές.

Ο Σολομών δεν του απάντησε, μ' έρριξε ένα καχύποπτο βλέμμα στην τράπουλα που κρατούσε ο γέρω Μπόμπ στα χέρια του !

— Πρέπει να δούμε, είπε τέλος με τη μακρόσυρτη και συριστική φωνή του, μήπως ή τράπουλα είνε σημαδεμένη.

— Κανάγια ! φώναξε ο Μπόμπ και πέταξε τα χαρτιά πάνω στο τραπέζι. Μπρός, άνοιξε τα μάτια σου και κύτταξέ την !

— Πόρ Ντίος, τί πάθατε κι' άγριέπατε έτσι, σενιόρ ; ρώτησαν πάλι άτάραχοι οι Ίσπανοί Έμποροι.

Ο Μπόμπ τους έκανε νόημα να καθήσουν, στο τραπέζι.

— Έμπρός, ο χρόνος είνε χρήμα, είπε μ' ένα παράξενο χαμόγελο τραβώντας προς τα κάτω τα πάλλευκα μουστάκια του και φέρνοντας την καρέκλα κοντά του.

Ο Έβραϊός λίγο φοβισμένος από αυτή την ξαφνική άλλαγή του γέρω Μπόμπ, κάθησε όσο μπορούσε μακριά του. Μά οι Ίσπανοί καθήσαν δίπλα του.

* * *

Πριν όμως σ'α διηγηθούμε την συνέχεια αυτής της ιστορίας ας μ'ας έπιτραπή να σ'α παρουσιάσουμε τους ήρωάς μας :

Ο Μπόμπ Γουώρκερ ήταν ένας παράξενος και γκρινιαρός Άμερικανός που είχε ξεπέσει στο Λας Πάλμας κ' είχε άνοιξει ένα πλούσιο κέντρο μ' ώμορφες άρτίστες και μιά ύπεροχη μουσική. Είχε σημαντική περιουσία και ένα μεγάλο πάθος, τα χαρτιά. Ωστόσο, πριν να κάνη την γνωριμία των δύο Ίσπανών, όλο κέρδιζε. Μά από τον καιρό που άρχισε να παίξη μαζί τους, διαρκώς έβγαине ζημιωμένος. Οι δυο αυτοί Ίσπανοί ήταν ο Πέπο Άλβαζέρ κι' ο Γιοσίτο Άράνκουεθ που έκαναν έμποριο ζώνων και θησαυρίζαν πουλώντας χρυσά τα βουβάλια που είχαν άγοράσει από τους ζωοκλέφτες σε τιμή εύκαιρίας.

Όσο για τον Σολομώντα Γιακοέλ, αυτός ήταν ένας πλούσιος σαράφης του Λας Πάλμας, άφου κατάφερνε να μη στενοχωρηται σαν έχανε στα χαρτιά.

Κ' οι τέσσερες αυτοί κύριοι μαζεύοντουσαν λοιπόν κάθε θράδου σ' ένα ιδιαίτερο διαμέρισμα του κέντρου του γέρω Μπόμπ και ξεμερωνόντουσαν στην τράπουλα. Το παιχνίδι άρχιζε πάντα με το άνοιγμα μιάς μπουτλίλιας σαμπάνιας. Έπειτα κάποιος διηγείτο μιά ιστορία κι' ο Σολομών τελευταίος έλεγε πάντα την ίδια ψευτιά αλλά με άλλα λόγια.

Μά ή συζήτησι, όσο περνούσε ή ώρα, γινόταν πιό βαρετή. Έτσι κ' οι τέσσερις άπορροφημένοι από το παιχνίδι δεν βγάζαν πειρά μιλιά. Κάπνιζαν, πίνανε καφέδες κι' άφηναν τα λεφτά τους πάνω στο πράσινο τραπέζι.

Χώριζαν τέλος στα ξεμερώματα. Ο Μπόμπ, μ' όλα τα χρόνια του, πήγαινε να μαζέψη τις εισπράξεις του καταστήματός του κ' οι άλλοι τραβούσαν για τα σπίτια τους. Μά την ίδια ώρα κάθε θράδου μαζεύοντουσαν πάλι γύρω από το πράσινο τραπέζι.

Ο γέρω Μπόμπ όμως είχε προσέξει ότι έχανε συστηματικά κι' αυτό τον είχε κάνει να χάση τον ύπνο του. Κάθε πρωί που πήγαινε να ήσυχάση στο κρεβάτι του, άρχιζε να σκέφτεται τις

διάφορες φάσεις του παιχνιδιού και πνίγονταν από τη στενοχώρια του.

— Διάβολο ! σκεφτόταν. Στην άρχή πάντα κερδίζω. Έπειτα, όταν δυναμώνη το παιχνίδι, άρχίζω να χάνω. Έστερα όταν σκέφτωμαι ότι πρέπει να θάλω λίγα λεφτά, άρχίζω να κερδίζω. Αυτό είνε άκατανόητο ! Μά γιατί, ήθελα να ξέρω, κερδίζη πότε ο Σολομών και πότε ο ένας άπ' τους δυο Ίσπανούς ; Τί συμβαίνει !

Κι' ο άτυχος Μπόμπ βασανιζόταν να λύση αυτό το άλυτο άινιγμα. Τέλοστην άπελπισία του άπεφάσισε κι' αυτός να κάνη το «κόλπο» των γκάγκστερς. Ά, όλα κι' όλα τα ψέμματα είχαν πειρά τελειώσει, έπρεπε κι' αυτός να κερδίζη μ'α φερά με το σπαθίτου.

— Άνοιγω με πενήντα δολλάρια τους φώναξε !

Οι άλλοι τον κύτταξαν χαμογελώντας, ειρωνικά και τον άκοιούθησαν.

Όταν μοιράστηκαν πάλι τα χαρτιά, ο Μπόμπ που είχε καλά χαρτί, δήλωσε έπίσημα :

— Βάζω κι' άλλα διακόσια.
— Πάσσο, είπε ο Σολομών.
— Έβραίο φοβάσαι ; τον ρώτησε ειρωνικά ο Μπόμπ.

— Να γίνουν τριακόσια ! είπε ο Άλβαζέρ, ξύνοντας τρεις φερες τ' αυτί του.
— Πάσσο, είπε ο Άράνκουεθ.

Ο Γουώρκερ έρριξε μιά σατυρισμένη ματιά του Άλβαζέρ.

— Ούτε κι' έσύ έχεις τύχη ; τον ρώτησε για να πη κάτι και να κρύψη τη χαρά του που είχε περίφημο χαρτί.

Τα φύλλα μοιράστηκαν και πάλι κι' ο Μπόμπ είδε πως είχε «φλορουαγιάλ».

— Πεντακόσια δολλάρια, ξεφώνησε.

— Δεκτά ! έκανε ο Άράνκουεθ.

Δείξαν τα φύλλα τους. Ο Άράνκουεθ είχε «τρία φύλλα». Ο Μπόμπ ήπιε ένα ποτήρι σαμπάνιας, σκούπισε με την άνάποδη του χεριού του τα μουστάκια του, μάζεψε μπροστά του τις μάρκες και ψιθύρισε με ικανοποίηση :

— Σ'α κέρδισα. Δεν σ'α το έλεγα εγώ ότι θα σ'α κερδίσω.

Έγινε δεύτερο παιχνίδι πιό δυνατό από το πρώτο. Κι' αυτή τη φορά κέρδισε πάλι ο Μπόμπ. Ο Σολομών από τη στενοχώρια του δάγκωνε τα μουστάκια του. Όσο για τους δυο Ίσπανούς, φαινόντουσαν στενοχωρημένοι.

Ο γέρω Μπόμπ όμως είχε ζαλιστή από τη σαμπάνια και τις έπιτυχίες του και σε μιά στιγμή τους φώναξε :

— Καμπαλέρος, απόψε δέχεστε να παίξουμε όλη τη περιουσία μας ;

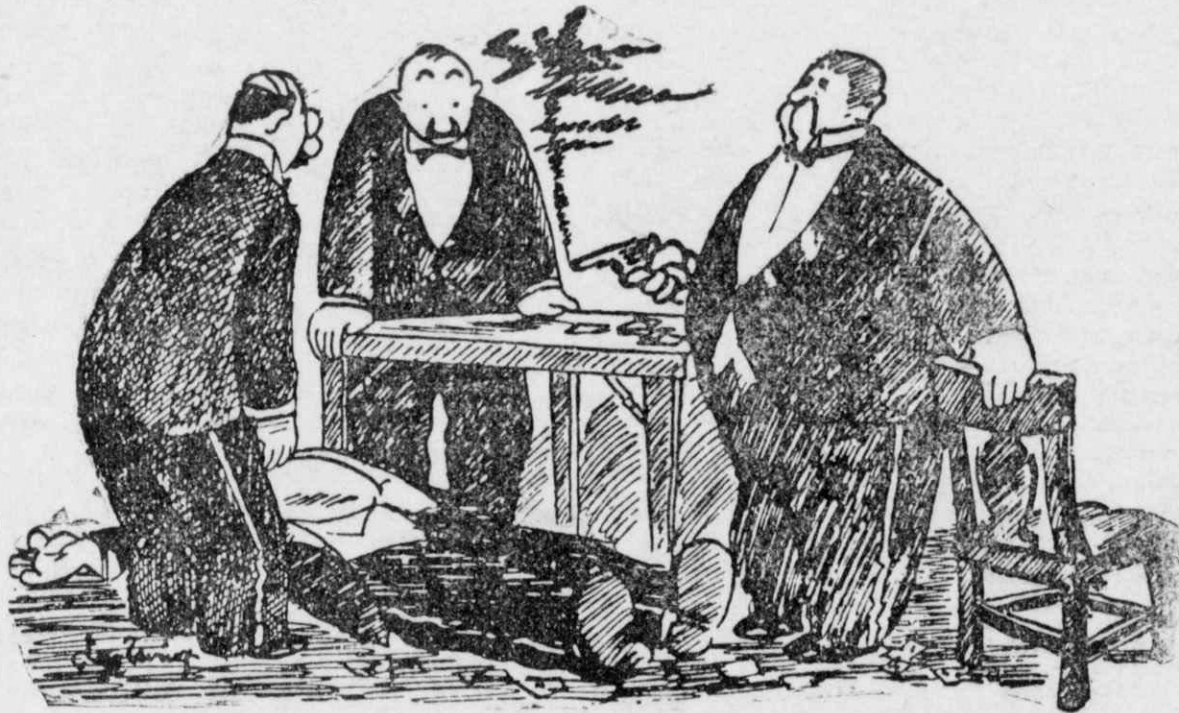
Έτσι τα ξεμερωμάτα ο ήλιος θα φωτίση τέλος έναν ευτυχημένον.

Οι «καμπαλέρος» δέχτηκαν. Κι' αυτός άκόμη ο φοβιστάρης Σολομών. Μά αυτή ή δήλωσι φαίνεται ότι ξαφνικά γύρισε την τύχη του Μπόμπ κι' άρχισε να τον κάνη να χάνη. Έτσι ο γέρω Άμερικανός έχασε όλα τα λεφτά που είχε στο πορτοφόλι του, έπειτα τις εισπράξεις του καταστήματός του, κατόπιν όλα τα λεφτά που είχε στην τράπεζα. Όπως ήταν κοντός και παχύς, πήγαινε να σκάση από τη στενοχώρια του. Μά ήταν άδύνατο να άποχωρήση. Είχαν δώσει το λόγο τους ότι θα παίξουν ως το πρώτο, άκόμη και το τελευταίο δολλάριο.

Άλλά εκείνο που δεν μπορούσε να χωρέση το μυαλό του Μπόμπ, ήταν ότι τα λεφτά του είχαν μοιρασθή άπ' την τύχη σε τρία ίσια μερίδια.

Όταν όμως έμεινε με το τελευταίο τσέκ στο καρνέ του κ' ενώ οι άλλοι δεν μπορούσαν να συγκρατήσουν τη χαρά τους και τον κοροΐδευαν, ο γέρω Μπόμπ άπεφάσισε να κάνη το «κόλπο» του. Τράβηξε την καρέκλα του, σηκώθηκε όρθιος και έβγαλε από την

(Συνέχεια στη σελίδα 45)

Έβγαλε από την τσέπη του μιά τεράστια πιστόλα

ΤΟ "ΚΟΛΠΟ ΤΟΥ ΓΚΑΓΚΣΤΕΡ,,

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 24)

ζέπη του μιά τεράστια πιστόλα.
—Και τώρα, τούς δήλωσε με επίσημο ύφος, κατεβαίνετε τὰ λεφτά που μου κλέψατε. Άρκετά διασκέδασα μαζί σας.

— Σου όρκίζομαι, διαμαρτυρήθηκε ό Σολομών, ότι έπαιξα τίμια.

Ο Μπόμπ όμως του έκοψε με μιά σφαίρα τὸ πούρο του και τὸν ξάπλωσε καταγής τρομοκρατημένο.

— Πέστε τὴν ἀλήθεια, φώναξε ό Μπόμπ. Θα σας σκοτώσω που θα σας σκοτώσω...

Ο Άλβαρέζ αναγκάστηκε τότε να του πῆ ότι ήταν ένας τίμιος άνθρωπος.

— Λέει ψέματα, φώναξε από τὸ τραπέζι ό Σολομών, αὐτὸς μᾶς πρότεινε να σὲ κλέβουμε στα χαρτιά. Τρεῖς μῆνες τώρα σὲ «μαδάει».

— Εμπρός, κατεβαίνετε τὰ λεφτά! ἀγρίεψε ό Μπόμπ.

Οἱ σύντροφοί του ἄδειασαν πάνω στο τραπέζι τὶς τσέπες τους κ' ὑποχρεώθηκαν να του ἐπιστρέψουν ὅλα τὰ λεφτά που εἶχε χάσει.

— Και τώρα, τούς εἶπε, κολλήστε στὸν τοῖχο, για να σας «ξεκαθαρίσω» γρηγορότερα.

— "Ελεος! φώναξαν εκείνοι ἰκετευτικά.

Μὰ ό Μπόμπ δὲν ἄκουγε. Τούς ἔβαλε να σταθοῦν στὸν τοῖχο, τούς διάβασε με επίσημο ὕφος τὴν καταδίκη τους και τούς πυροβόλησε τρεῖς φορές. Εἶδε τὰ κορμιά τους να σωριάζονται αἰμόφυρτα καταγής και να σπαρταροῦνε κ' ἔπειτα πῆγε στο τραπέζι να μαζέψῃ τὰ λεφτά του...

Ἐκείνη τῆ στιγμή ἔνοιωσε κάποιον να τὸν σκουντάῃ. Ζαλισμένος ἄνοιξε τὰ μάτια του κ' εἶδε ἕναν ἀστυφύλακα.

— Τὰ λεφτά! φώναξε. Τὰ λεφτά μου. Τούς σκότωσα για τὰ λεφτά μου!

Μὰ ό ἀστυφύλακας τὸν τίναξε με μιά δυνατὴ κλωτσιά:

— Σήκω, τὸν διέταξε αὐστηρά. Ἄπαγορεύεται να κοιμάσαι στο πάρκο!

Κι' ό γέρο Μπόμπ, ό ἀλήτης τῆς Νέας Ὑόρκης μάζεψε τὰ κουρέλια του και χάθηκε μέσα στο σκοτάδι τῆς ἀνοιξιάτικης νύχτας, ἐνῶ τὸ κοιμισμένο μυαλό του γύριζε ἀκόμη στο Λὰς Πάλμας και στὴν ἐκτέλεσι τῶν φανταστικῶν φίλων του. Εἶχε ὄνειρευθῆ τὸν καιρὸ που ήταν πλούσιος και που εἶχε χάσει ὅλη του τὴν περιουσία στα χαρτιά...
ΕΝΤΟΥΑΡΝΤ ΣΜΙΘ

Η ΤΕΣΣΕΡΕΣ ΑΓΑΠΗΜΕΝΕΣ ΤΟΥ ΣΤΡΙΜΠΕΡΓΚ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 21)

και κάτι που νόμιζε πως ήταν αγάπη. Ἄργότερα παντρεύτηκε ἕναν νέο και ὠραῖο ἠθοποιό.

* * *

Ἡ τελευταία γυναίκα που ἐπέδρασε πολὺ στὴν ζωὴ του Στρίμπεργκ, ήταν ἡ Φάννου Φάλνερ.

Όταν τὴν γνώρισε, εκείνος ήταν πενήντα πέντε ἐτῶν κ' ε-
κείνη μόλις δεκαεννέα. Αὐτὴ ήταν και ἡ τελευταία του αγάπη.

Ἡ Φάννου εἶχε μεγάλα μάτια και ὠραία ξανθὰ μαλλιά, και ὁ ποιητὴς τὴν ὠνόμαζε: «Αὐτὴ εἶνε ἡ Ἐλεωνόρα του Πάσχα».

Ο Στρίμπεργκ πῆγε και κάθισε στο σπίτι τῆς μητέρας τῆς.
Ἡ Φάννου ἔγινε ό γραμματεὺς του, και μιά μέρα τῆ ρώτησε δειλά:

— Φάννου, θέλεις ν' ἀρραβωνιαστοῦμε;

Ἐκείνη στὴν ἀρχὴ τρόμαξε, δὲν ἤξερε τί να πῆ, ἀλλὰ στο τέλος δέχτηκε να τῆς χαρίσῃ ἕνα δαχτυλίδι με μαργαριτάρι, ὡς ἀρραβῶνα.

Ο Στρίμπεργκ φρόντιζε για τὴ Φάννου και για τ' ἀδελφια τῆς, σὰν πατέρας. Προσπαθοῦσε δε να τὴν πείσῃ να δεχτῆ να γίνῃ γρήγορα ό γάμος του μαζί τῆς.

Τῆς εἶπε ότι θα ζούσε μαζί τῆς μοναχὸς στὴν ἐσοχὴ, ότι θα τὴν ἀγαπᾶ πάντα τρελλά και στο τέλος, μιά μέρα, τῆς ἐπρόσ-
θεσε:

— Ἄλλωστε ἐγὼ δὲν θα ζήσω πολὺ, και τότε ἐσὺ θα μπο-
ρέσῃς να παντρευτῆς μ' ἕνα βαρῶνο ἢ κανέναν ἄλλον τέτοιον που ὄνειρεύεσαι...

Τὰ λόγια του ὅμως αὐτὰ ἔφεραν τὸ ἀντίθετο ἀποτέλεσμα.

Ἡ Φάννου εἶδε τὴ φοβερὴ διαφορά τῆς ἡλικίας που τὴ χω-
ρίζε ἀπ' τὸν Στρίμπεργκ. Τῆς ἄρεσε πολὺ βέβαια, ἤθελε να βρίσκεται πάντα κοντά του, ἀλλὰ για να τὸν πάρῃ ἄντρα τῆς, αὐτὸ ὄχι!...

Και μετὰ τὴν ἀρνησί τῆς, ό Στρίμπεργκ δὲν ἀπελπίσθηκε.

Ἐφυγε ἀπὸ κοντά τῆς, ἀλλὰ με τὴν ἐλπίδα ότι στο μέλλον ἡ Φάννου θάλλαζε γνώμη. Ἡ ζωὴ του ὅμως ἀγγιζε στο τέρμα τῆς. Και λίγες βδομάδες μετὰ τὸ θάνατο τῆς πρώτης του γυναίκας, τὴν ἀκολούθησε κ' αὐτὸς στὸν τάφο. Στὴν κηδεῖα τῆς εἶχε στείλει ἕνα δάφνινο στέφανο. Ἴσως γιατί προαισθανότανε πως θα τὴν ἀκολουθοῦσε και μ' αὐτὸ τὸ στεφάνι ἤθελε να τῆς δεί-
ξῃ, πως τὰ εἶχε ξεχάσει ὅλα, ὅσα εἶχαν συμβῆ μεταξύ τους και πως μόνο αὐτὴν ἐξακολουθοῦσε ν' ἀγαπᾶ βαθεία...

ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΣΗ ΤΟΝ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟ ΤΗΣ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 34)

ρια.

— "Όχι, φώναξε, πρέπει να τὸν βοηθήσω! Πρέπει να τὸν γλ-
τώσω ἀπὸ τὸ θάνατο. Ἄν σωθῶ κ' ἐγὼ, ἔχω ὅλο τὸν καιρὸ
κατόπιν να σκοτωθῶ...

Και με τὴν τόλμη τῶν ξεγραμμένων ἀνθρώπων ριχθηκε, ἀ-
νάμεσα στα σύννεφα του καπνοῦ και τις φοβερὲς φλόγες. Μὰ
ἤξερε καλά τὴ διαρρῦθμισι του θεάτρου κ' ἔτσι: μπόρεσε να
φθάσῃ ὡς τὰ θεωρεῖα. Μὰ τὸ θέαμα που παρουσιάστηκε μπρο-
στὸ τῆς τὴν τρομοκράτησε. Ὅλο τὸ θεωρεῖο του Τέντου εἶχε κα-
ταρρεῦσει και τώρα αὐτὸς κρεμόταν ἀπὸ τὴν ἀκρῆ ἑνὸς ξύλου
στο κενὸ, ἐνῶ ἡ φλόγες ὅσο πῆγαινε και πλησιάζαν. Μετὰ δυὸ
λεπτά, ό Τέντου θα ἔπεφτε καταγής και θα γινόταν χίλια κομ-
μάτια μέσα στα καπνισμένα ἐρείπια. Ἡ Μπέτου με μιά τελευ-
ταία προσπάθεια συγκέντρωσε ὅλες τὶς δυνάμεις τῆς, ἔφθισε
ὡς τὸ διπλανὸ θεωρεῖο που καιγόταν κ' ἐνῶ ἡ φλόγες τῆς καί-
γαν τὰ φορέματα, ἄρπαξε τὸν Τέντου ἀπὸ τὰ ρούχα και με
μιά ὑπεράνθρωπη δύναμι τὸν ἔσυρε κοντά τῆς και τὸν ἔσωσε.

Ἦταν καιρός! Τὸ καμένο ξύλο ἐκείνη ἀκριβῶς τῆ στιγμή
γκρεμίστηκε κάτω με θόρυβο. Ἐπειτα βγήκαν γρήγορα κ' οἱ
δυὸ ἀπὸ τὶς φλόγες.

Μὰ ἡ Μπέτου δὲν ἄντεχε πειά. Τσακισμένη ἀπὸ τὴν πάλῃ με
τὶς φλόγες και τὴ συγκίνησι, ἔχασε τὶς αἰσθήσεις τῆς.

Όταν συνῆλθε, θρέθηκε ζαπλωμένη στο ἀναπαυτικὸ κρεβ-
βάτι ἑνὸς νοσοκομείου. Δίπλα τῆς, κοντά στο προσκέφαλό τῆς,
βρισκονταν γονατισμένος ό Τέντου κ' ἔκλαιγε σιωπηλά.

— Τέντου! ψιθύρισε ἡ Μπέτου. Τέντου ἤθελα...

Μὰ ἐκείνος τῆς ἔκλεισε μ' ἕνα φιλὶ τὸ στόμα.

— Σου χρωστῶ τὴ ζωὴ μου, τῆς ἐδήλωσε. Σ' εὐχαριστῶ που
μ' ἔκανες να καταλάβω πόσο μ' ἀγαπᾶς και σ' ἀγαπῶ.

— Κ' ἡ ἀρραβωνιαστικιά σου; ρώτησε ἡ Μπέτου.

— "Ω, δὲν ἀξίζει τὸν κόπο να μιλάς γι' αὐτὴν. Ἐκείνη μόλις
ἀντελήφθη τὴν πικραῖά του θεάτρου, ἔσπευσε να τὸ σκάσῃ, χω-
ρὶς να ἰδῆ τί ἀπέγινε. Μὰ τώρα ἡσύχασε. Ὅταν θα γίνῃς καλά
ἔχουμε ὅλο τὸν καιρὸ να τὰ ποῦμε.

— Ὅλο τὸν καιρὸ; ἀπόρησε ἡ Μπέτου.

— Και βέβαια. Ἐκτὸς ἀν δὲν θέλῃς να γίνῃς γυναίκα μου!

Ἡ Μπέτου ἔκλεισε τὰ μάτια τῆς που ήταν βουρκωμένα ἀπὸ
τὴν εὐτυχία και ψιθύρισε:

— Πές το μου ἄλλη μιά φορὰ αὐτὸ, Τέντου...

Κι' ἐκείνος τῆς τὸ ἐπανέλαβε. ἐνῶ ἀγωνιζόταν να συγκρα-
τήσῃ τὰ δάκρυά του.

TOMY BΩΡΚΕΡ

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΝΤΕΛΑΚΡΟΥΑ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 20)

για, τὴ φιλοσοφία, τὶς Ἐπιστῆμες και τὴ Δικαιοσύνη.

Μὰ για τὸ ἔργο αὐτὸ τῆς διακοσμῆσεως, τὸν χτυποῦν λυσ-
σωδῶς και ἰδίως ό μεγαλύτερός του ἀντίπαλος, ό ζωγράφος
Ἐνγκρ.

Ο Ντελακρουά στὶς ἐπιθέσεις αὐτὲς ἀπαντᾶ λίγο κατόπιν
με τὴν ὀργάνωσι μιάς ἐκθέσεως ὅπου παρέταξε μερικὰ ἀπ' τὰ
καλύτερα ἔργα του. Ἐκανε τέτοια ἐντύπωσι ἡ ἔκθεσις αὐτὴ,
ὡστε τὰ στόματα τῶν ἐχθρῶν του ἔκλεισαν, οἱ δὲ φίλοι και
θαυμασταί του του ἔγραψαν ὕμνους.

Ο Μπωντλαῖρ, ό ἐνθουσιωδέστερος ὄλων, ἔγραφε:

«Ποτὲ ὁμορφότερα και δυνατώτερα χρώματα δὲν εἰσέδυσαν ἀπ' τὸ
κανάλι τῶν ματιῶν στὴν ψυχὴ».

Οἱ ἔπαινοι αὐτοί που ό Ντελακρουά ἤξερε ότι ἦσαν εἰλικρι-
νεῖς και ἀληθινοί, ἄρχισαν να χύνουν κάποιον βάλαμο στὴν ψυ-
χὴ του.

Παρ' ὅλη τὴν κλονισμένη ὑγεία του, ἐξακολουθεῖ να ἐργάζε-
ται ἀκούραστα. Του ἀναθέτουν τὴ διακόσμῃσι του Δημαρχείου,
τῆς Γερουσίας, του Λούβρου και παντοῦ σπέρνει ἀθάνατα ἔργα.

Ἡ πολλὴ ὅμως ἐργασία ἀρχίζει να ἐξαντλῆ τὴν φύσει ἀσθε-
νική του κράσι. Ἄλλωστε ἔχει πειὰ γεράσει. Κοντεύει τὰ ἐ-
ξήντα πέντε. Ὅσοτὸσο δὲν ἐννοεῖ να διακόψῃ τὴν δημιουργία του.
Ἐξακολουθεῖ να ἐργάζεται και μόνον μιά ξαφνική και δυνατὴ
αἰμόπτωσις τὸν κάνει να συναισθανθῆ τὴν κατάστασί του.

Συλλογίζεται τὸ Θεὸ, συλλογίζεται τὸ θάνατο, ἀλλὰ και
πάλι, ὅταν πέρασε ἡ κρίσις, ἡ ἀρρώστεια δὲν του φαίνεται πα-
ρὰ σὰν χαμένος καιρὸς, σὰν καιρὸς που κλέβει κάτι ἀπ' τὴ
δουλειά του.

Τὸν Μάρτιο του 1863, ἕνα πρωὶ σηκώνεται και ἐπιχειρεῖ να
ζωγραφίσῃ. Μὰ δὲν τὰ καταφέρνει. Νοιώθοντας ότι πλησιάζει
τὸ τέλος του, ὑπαγορεύει τὴ διαθήκη του...

Ἐστερα ἀπὸ λίγες μέρες, μιά νύχτα, πέθανε ἀπὸ καρδιακὴ
συγκοπή, ἐνῶ ήταν βυθισμένος στὴν ἀγκαλιά του ὕπνου, του
ἀδελφοῦ του θανάτου.